

BALTICA Volume 24 Special Issue 2011 : 69-72

Muziejų ekspozicijos ir fondai kaip informacinių išteklių dalis

Birutė Poškienė, Valentinas Baltrūnas

(Gamtos tyrimų centro Geologijos ir geografijos institutas)

Poškienė, B., Baltrūnas, V., 2011. Museum expositions and stocks as a part of information resources. *Baltica*, Vol. 24, Special Issue // Geosciences in Lithuania: challenges and perspectives, 69–72. Vilnius. ISSN 0067–3064.

Abstract The geological museum operating at the Institute of Geology and Geography is accessible for a wide public and popularizes the variety of Earth crust minerals and rocks. The nucleus of the museum is represented by the collection of minerals, rocks and manufactured articles donated in 1965 by a Lithuanian Alfonsas Žukelis (1899–1977), who used to live in Sverdlovsk (Russian Urals area). Now all the collections of the museum contain over 4500 specimens of different contents. A. Žukelis' collection is the heart of the museum. The Lithuanian Museum of Geology was established in Vievis (Elektrėnai Municipality) on the base of the Drill–core Storage of the Institute of Geology, which was built in 1980, and several permanent exhibitions. Meantime, an open-air exhibition of erratic boulders (stones) from Lithuania is displayed for public in a 4-hectares area surrounding the Museum building. The memorial exhibition of Academician Professor Juozas Dalinkevičius (1893–1980), eminent scientist and promoter of the Lithuanian geological school, is under display. The drill–core storage, personal archives of Lithuanian geologists and large depository of geological collections can be also visited at the Museum.

Keywords mineral, museum, Lithuanian Museum of Geology, drillcore storage, collection.

Birutė Poškienė [poskiene@geo.lt], Valentinas Baltrūnas, Nature Research Centre, Institute of Geology and Geography, 13, T. Ševčenkos Str., 03223 Vilnius, Lithuania. Manuscript submitted 29 June 2011, accepted 15 July 2011.

MINERALŲ MUZIEJAUS KŪRIMAS

Geologijos ir geografijos institute veikiantis muziejus kaupia ir saugo mūsų Žemės plutos mineralų ir uolienų pavyzdžius. Nedidelėje patalpoje sukaupta kolekcija atspindi beveik visą Žemės plutos sudėties įvairovę. Muziejuje yra 77 kolekcijos, kuriose sukaupta daugiau kaip 4500 eksponatų: mineralų, uolienų, juvelyrinių dirbinių, meteoritų, fosilijų. Geologijos muziejus pirmą kartą minimas 1941 m. birželio 11 d. Mokslų akademijos prezidiumo protokole kaip vienas iš trijų įkuriamo Geologijos ir geografijos instituto poskyrių. Tačiau pradžią muziejui, tikrąja to žodžio prasme, davė mineralų, uolienų ir dirbinių kolekcija, kurią 1965 m. padovanojo Lietuvai Sverdlovskė (dabar Jekaterinburgas) gyvenęs lietuvis Alfonsas Žukelis (1899–1977).

Kolekcija atkeliavo į tuometinę Geologijos valdybą. Iš 14 dėžių buvo išpakuoti įvairiaspalviai mineralai ir

uolienos. Viso 2100 eksponatų iš įvairių pasaulio vietų. Gyvendamas Jekaterinburge A. Žukelis kolekciją pradėjo rinkti jaunystėje, dar 1913 m., ir rinko daugiau kaip 50 metų, vaikščiodamas po karjerus, sąnašynus, rinkdamas viską, kas galėtų papildyti kolekciją. A. Žukelis daug metų dirbo mineralogu, kasmet organizavo ekspedicijas po Uralo, Užbaikalės, Sibiro, Vidurinės Azijos, Kolos, Kaukazo, Krymo, Tolimųjų Rytų naudingųjų iškasenų telkinius. Parsiveždavo mineralų iš tolimų kelionių, pirkto kur tik pamatęs ar keitėsi su kitais kolekcionieriais. Tai viso ilgo jo gyvenimo turtas. Išėjęs į pensiją ilgai svarstė ir nusprendė padovanoti savo tėvynei Lietuvai. A. Žukelis rašė: „Savo apimtimi ši kolekcija praaugo asmeninių interesų rėmus ir turi tapti ne vieno asmens, o visuomenės nuosavybe. Todėl suprantamas mano noras padovanoti brangiajai Lietuvai“.

Geologei Vladaui Gurklienei, kuri šias vertybes tvarkė, ir buvo patikėtas muziejaus kūrimas. Metus laiko

A. Žukelio mineralų ir uolienu kolekcija buvo ruošama ekspozicijai. Per tą laiką buvo surinkta ir paruošta sisteminė Lietuvos uolienu ekspozicija. 1966 m. muziejus pakvietė pirmuosius lankytojus. Muziejaus iniciatyva 1967–1968 m. Lietuvos vidurinėms mokykloms buvo paruošti šalies naudingųjų iškasenų rinkiniai.

1972 m. gruodžio 1 d. muziejus buvo perkeltas į naujai pastatyto Lietuvos geologijos mokslinio tyrimo instituto pastatą ir ilgam tapo neatsiejama jo dalimi (1 pav.). 1973 m. jam taip pat perduotas Dailės muziejuje nuo 1967 m saugotas A. Žukelio spalvotų mineralų ir juvelyrinių dirbinių rinkinys (350 pavyzdžių). Ekspozicija pasipildė unikaliais brangakmeniais iš žymiausių radimviečių: piropais iš Čekijos Karlovy Vary rajono, hiacintais iš Sri Lankos, kilniaisiais opalais iš Vengrijos Červenicos apylinkių, rubino kristalais iš Birmos, turmaliniais, smaragdais iš Uralo ir kt. Rinkinyje taip pat daug taikomojo pobūdžio dirbinių iš viso pasaulio. Tokie kaip Kaukazo meistrų darbo durklo rankena iš vėplio ilties, arabų akmenražių padaryti skarabėjai iš karneolio, iš Uralo skaidriojo kvarco padaryta antspaudo rankena, žaidimų kubai ir daugybė kitų vertingų dirbinių.

1 pav. Gamtos tyrimų centro Geologijos ir geografijos instituto mineralų muziejus. B. Karmazos nuotrauka, 2010.

Užsimezgusi geologų draugystė su A. Žukeliu tęsėsi gan ilgai. Net keletą kartų pas žymųjį kolekcionierių lankėsi geologas dr. Vincas Korkutis. Apie A. Žukelį ir jo unikalią mineralų ir uolienu kolekciją jis parašė gražiai iliustruotą knygėlę *Mineralų pasaulyje* (Korkutis 1980). 1975–1977 m. muziejų papildė V. Gurklienės ir dailininkės Jadvygos Grišiūtės dėka paruošta Žemės raidos geochronologinė lentelė, Lietuvos ikikvarterinių sluoksnių geologinis žemėlapis, stratigrafiniai pjūviai. Papildė ir kitų asmenų muziejui dovanotos vertingos kolekcijos. Antrą pagal dydį 200 pavyzdžių kolekciją 1999 m. padovanojo Klaipėdoje gyvenantis jūrininkas ir kolekcionierius Vyktas Matuzevičius. Šios kolekcijos didžiąją dalį sudaro agatai iš Armėnijos, Tadžikijos, Brazilijos, Vokietijos ir kitų pasaulio vietų. 2000 m. muziejų papildė ilgamečio instituto darbuotojo Eduardo Vodzinsko surinkti 560 įvairiausių sudėties ir spalvų smėlio pavyzdžiai iš įvairių pasaulio vietų. Įvairiu laiku vertingas kolekcijas muziejui dovanojo geologai A. Grigelis, Vl. Katinas, V. Klišys, V. Korkutis, J. Smilgis, A. Raudonis, V. Karatajūtė-Talimaa, JAV lietuvis K. Gaižutis ir kiti. Vėliau kolekcija papildyta

nupirktomis muziejinėmis vertybėmis iš buvusios TSRS *Spalvotųjų akmenų* salono. Tačiau A. Žukelio dovanota kolekcija sudaro muziejaus šerdį.

MINERALŲ MUZIEJAUS EKSPOZICIJOS

Įdomiausia, gražiausia ir didžiausia muziejuje **mineralų** ir iš jų pagamintų juvelyrinių dirbinių ekspozicija. Mineralai sugrupuoti ir sudėti pagal cheminę sudėtį į gynuolius (varis, auksas, sidabras, grafitas ir kt.), sulfidus (piritais, galenitas ir t.t.), oksidus ir hidroksidus (kvarcas, rubinas, limonitas ir t.t.), karbonatus (kalcitas, malachitas ir t.t.), haloidus, sulfatus, volframatus, silikatus. Įvairūs mineralai iš Uralo, Vidurinės Azijos, Tolimųjų Rytų, Sibiro, Afganistano, Grenlandijos, Australijos, Amerikos, Antarktidos, JAV ir kitų pasaulio vietų. Vitrinose puikuoja smaragdai, safyrai, rubinai, topazai, opalai, agatai ir daugybė kitų gražių mineralų.

Įdomi ir **uolienu** kolekcija. Muziejaus spintose jos sugrupuotos pagal kilmę į magmines, nuosėdines ir metamorfines. Kolekcijoje gausu įvairių granitų, marmuro, dolomito, klinties ir daugybė kitų retai sutinkamų uolienu pavyzdžių iš įvairių pasaulio vietų.

Muziejuje eksponuojama ir gausiausia Lietuvoje **meteoritų** kolekcija, kurią sudaro 26 eksponatai. Svarbią vietą užima Lietuvoje nukritę „akmenys iš dangaus“. Tai 1929 m. Anykščių rajone nukritęs Andrioniškio meteoritas ir 1933 m. Ukmergės rajone rastas Žemaitkiemio meteorito nuolaužas, kurias ištyrė ir aprašė prof. Mykolas Kaveckis. Vėliau meteoritais domėjosi ir jų kolekciją mainais papildė dr. Viktoras Vasiljevas. Muziejuje yra radinių iš Amerikos, Europos, Azijos ir Afrikos žemynų. Muziejus gali didžiuotis geležiniu Sichote-Alinės iš Rusijos, Brenhamo palasito iš JAV ir kitais garsių meteoritų gabalėliais.

Lietuvos **naudingosios iškasenos** sudaro atskirą ekspoziciją. Lietuvos žemėlapyje sužymėti svarbiausi respublikos naudingųjų iškasenų telkiniai, karjerai. Ekspozicijoje atsispindi visos šalyje randamos ir naudojamos žaliavos: klintis, dolomitas, gipsas, kvarcinis smėlis, kreida, molis, žvyras, smėlis, nafta, o taip pat perspektyviosios naudingosios iškasenos: anhidritas, geležies rūda, akmenis druska ir kitos. Garbingą vietą užima Lietuvos „auksas“ – gintaras, labai svarbi naudingoji iškasena - gėlas požeminis vanduo, įvairūs mineraliniai vandenys ir kt.

Dėl vietos stokos eksponuojamos tik pačios gražiausios ir didžiausios **fosilijos**. Lankytojų susidomėjimo sulaukia didžiulė mamuto iltis ir dantis, rasti Trakų rajone, dideli amonitai iš Rusijos ir iš Papilės Lietuvoje, belemnitai, dar vadinami „velnio kulkmis“ ir kiti. Svarbiausios ir vertingiausios mokslui fosilijų kolekcijos, sulaukiančios susidomėjimo kitų šalių mokslininkų, saugomos prie muziejaus esančioje monografinių kolekcijų saugykloje. Čia saugomos instituto mokslininkų L. Rotkytės, V. Saladžiaus, R. Mertinienės, N. Sidaravičienės, L. Paškevičienės, J. Valiukevičiaus ir kitų surinktos bei aprašytos vertingos fosilijų kolekcijos.

Pagrindiniai muziejaus lankytojai yra moksleiviai, mokytojai ir studentai. Čia jie turi galimybę „pasi-

vaikščioti“ po Žemės gelmes, papildyti savo žinias, savo akimis pamatyti Žemės pluta sudarančių uolienu ir mineralų įvairovę. Per metus ji aplanko apie 100 ekskursijų (apie 1500–2000 lankytojų).

Muziejuje buvo organizuojamos įvairios teminės parodos. 1997 m. surengta V. Karatajūtės-Talimaa agatų, A. Uginčiaus mineralų ir uolienu kolekcijos, kitų geologų sukauptų atskirų pavyzdžių parodos. 1998 m. paruošta parodėlė, skirta pavasariui ir Velykoms. Joje buvo demonstruojama V. Karatajūtės-Talimaa ir dailininkės-keramikės V. Šarauskienės varlių, kiaušinių, rutulių, pagamintų iš molio, stiklo, agato, nefrito, obsidiano ir kitų mineralų bei uolienu kolekcija. 1999 m. demonstruota kolekcionieriaus jūrininko V. Matuzevičiaus muziejui dovanotų agatų ir kitų mineralų kolekcijos paroda.

Kilnojamoji muziejaus mineralų ir uolienu ekspozicija 1998 m. apkeliaavo Panevėžio, Kėdainių ir Ukmergės kraštotyros muziejus. 2004 m. Lietuvos mokslų akademijos bibliotekoje buvo surengta paroda „Žemės plutos turtai – mineralai ir uolienos“, 2008 m. Lietuvos naudingųjų iškasenų ekspozicija buvo pristatyta Lietuvos Respublikos Seimo rūmuose konferencijoje, skirtoje tarptautiniams planetos Žemės metams paminėti.

2009 m. buvo laimėtas mokslo ir technologijų populiarinimo projektas „Žvilgsnis į Žemės gelmes – planetos istorijos metraštis“. Trijuose renginiuose apsilankė per 200 besidominčiųjų geologijos mokslo naujovėmis. Didžiąją dalį sudarė moksleiviai, mokytojai, studentai. Pirmas renginys vadinosi „Gelmių tyrėjai“. Stenduose buvo pristatyti Geologijos ir geografijos instituto moksliniai padaliniai, jų atliekami tyrimai ir moksliniai rezultatai. Buvo eksponuojami geologiniai leidiniai. Dalyviai apsilankė laboratorijose, susipažino su moksliniais tyrimams naudojama aparatūra, aplankė mineralų muziejų. Antro renginio metu buvo organizuota vienos dienos ekskursija tema „Lietuvos gelmių turtai“. Dalyviai aplankė naftos gavybos įmonę „Minijos nafta“, naftos gręžimo bokštą Kintuose, Karpėnų klinties karjerą, Papilės atodangą. Trečio renginio „Pabūkime geologais“ metu lankytojai buvo mokomi apibūdinti uolienu ir mineralų savybes, skaityti akmenyje užfiksuotą Žemės praeitį. Buvo parodytas Jono Šimėno sukurtas filmas „Gyvasis Grenlandijos ledas“ apie geologų mokslinę ekspediciją prie Grenlandijos ledynų 2006 m.

Muziejus prisideda prie Vilniuje organizuojamų edukacinių renginių, tokių, kaip „Rugsėjo 1-osios“ edukacinės misijos – didžiausios jaunimo šventės, jau trečius metus iš eilės kviesiančios Lietuvos jaunimą mokslo metų pradžią sutikti kitaip – be alkoholio ir su unikaliu kultūrinio, meninio, socialinio ir pramoginio turinio, taip pat rugsėjo 27 d. - pasaulinės turizmo dienos renginių, skirtų kultūriniam ir ekologiniam jaunimo auklėjimui.

Žemės pluta sudarančių mineralų ir uolienu kaupimas, išsaugojimas ir Žemės plutos įvairovės parodymas visiems besidomintiems – svarbi muziejaus misija. Nuo muziejaus įkūrimo praėjo beveik 50 metų, A. Žukelis savo dovanotą kolekciją taip pat kaupė apie 50 metų. Taigi tam, kad būtų sukaupta tiek daug įvairių mineralų ir uolienu, prireikė beveik šimtmečio

kruopštaus darbo. Kolekcija, nors ir negausiai, nuolatos papildoma. Muziejuje dirbo ir jo ekspoziciją puoselėjo Vladislava Gurklienė (1965–1986), Algimantas Uginčius (1990–1994), Zigmąs Malinauskas (1992–2000). Nuo 1994 m. jame dirba Birutė Poškienė.

LIETUVOS GEOLOGIJOS MUZIEJUS

Geologijos instituto (nuo 2002 m. – Geologijos ir geografijos instituto) iniciatyva 2000 m. buvo įsteigtas Lietuvos geologijos muziejus, jį įregistravus Kultūros įstaigų registre (2 pav.).

2 pav. Lietuvos geologijos muziejus Vievyje (Elektrėnų savivaldybė). T. Rinkevičiaus nuotrauka, 2003.

Tais pačiais metais muziejui buvo suteiktos juridinio asmens teisės. Nuo 2006 m. muziejaus steigėjo funkcijas perėmė Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, o nuo 2009 m. steigėjo funkcijos buvo perduotos pačiai Aplinkos ministerijai. Šis muziejus – tai mokslui, mokymui ir plačiajai visuomenei skirtas bei gamtos raidą atspindintis viešasis, nuolatos veikiantis, įstatymų numatyta tvarka įregistruotas geologinio profilio muziejus. Jo darbo ir veiklos pagrindinis tikslas – rinkti, kaupti, tyrinėti, konservuoti, restauruoti muziejines geologijos vertybes, reprezentuoti Lietuvos ir užsienio visuomenei gausią geologinę medžiagą apie krašto Žemės gelmių sandarą, sudėtį, naudingąsias iškasenas ir paleogeografinę raidą, taip pat šalies geologijos mokslo laimėjimus. Muziejus buvo įsteigtas 1980 m. Vievyje (Elektrėnų savivaldybė) pastatytos Geologijos instituto kerno saugyklos ir joje esančių muziejinių ekspozicijų bazėje. Šiuo metu muziejuje galima aplankyti 4 ha užimančią mokslinę Lietuvos riedulių ekspoziciją, Lietuvos geologų mokyklos puoselėtojo akademiko profesoriaus Juozo Dalinkevičiaus (1893–1980) memorialinę ekspoziciją, kerno ir kolekcijų fondus bei Lietuvos geologų archyvą.

Prof. Juozo Dalinkevičiaus (1893–1980) memorialinė ekspozicija. Šios ekspozicijos tvarkymu ir prasiidėjo muziejaus formavimas (1980). Joje, be asmeninių profesoriaus daiktų (baldu, knygų, dokumentų ir kt.), eksponuojami jo sukaupti įvairių geologinių laikotarpių uolienu rinkiniai, taip pat fosilijų – suakmenėjusių gyvūnų (belemnitu, amonitu, jūros ežių, ryklių dantų ir kt.) kolekcijos iš kasinėtų atodangų Papilėje prie Ventos, Marvelėje ir Gardine prie Nemuno, Rokuose

prie Jiesios, Vetygaloje prie Šventosios ir kitur (Baltrūnas 1988). Taip pat kaupiamas kitų garsių Lietuvos geologų (V. Čepulytės, J. Kisnėrius, P. Stonkaus, V. Vonsavičiaus, A. Kondrato, S. Žeibos ir kitų) dokumentų bei daiktų (knygų, kolekcijų, paveikslų, darbo įrankių ir kt.) archyvas.

Kerno ir kolekcijų fondai. Grėžinių kerno (cilindrinio uolienu stulpelio) saugojimo ir tvarkymo darbus Geologijos ir geografijos institutas pradėjo nuo 1953 m. Muziejaus kerno fonde kernas laikomas specialioje kerno dėžėse, kurių dabar priskaičiuojama per 23 000.

Šiuo fondu naudojasi Lietuvos ir užsienio šalių geologijos specialistai, besimokantis jaunimas, taip pat įvairių mokslinių konferencijų, pasitarimų dalyviai. Šiuo metu saugomas 1953–2000 metais išgręžtų vertingiausių 1129 grėžinių kernas, sudarantis apie 150 km (Uginčius, Baubienė 2000). Jis buvo iškeltas iš Žemės gelmių vykdant geologinio kartografavimo, naudingųjų iškasenų paieškų bei žvalgybos, taip pat struktūrinio ir parametrinio grėžimo darbus. Tarp jų yra kernas iš 386 grėžinių, kuriais pergręžta visa nuosėdinių uolienu storumė iki kristalinio pamato. Čia atvežtas giliausio (2564 m) Lietuvoje Vydmančių grėžinio (Kretingos r.), įgręžto 441 m į kristalinį pamatą, kernas. Taip pat saugomas kernas grėžinių, kuriais aptikta naftos, geležies rūdos, klinties, dolomito, anhidrito bei kitokių naudingųjų iškasenų klotų, taip pat iš gilių palaidotųjų slėnių, meteoritų kraterių ir kt. Didelę vertę turi geologinių sluoksnių stratotipai. Tai savotišku etalonu tapęs detalai ištirtas kernas, kuriuo remiantis buvo nustatyti sluoksniai ir jiems suteiktas tos vietovės pavadinimas. Vievyje saugomi 227 sluoksnių (kompleksų) stratotipai: kristalinio pamato (proterozojaus) – 10, vendo – 7, kambro – 23, ordoviko – 70, silūro – 52, devono – 25, permio – 7, triaso – 8, jūros – 6, kreidos – 8, paleogeno – 1, kvartero – 10. Apie Lietuvos geologijos muziejuje saugomą grėžinių kerną galima sužinoti muziejaus interneto svetainėje (www.lgm.lt).

Geologijos kolekcijų fondą sudaro uolienu, mineralų, fosilijų, laboratorinių mėginių likučių ir dublikatų rinkiniai, kurių sąrašai artimiausiu metu taip pat bus paskelbti interneto svetainėje. Čia taip pat saugomas ir eksponuojamas A. Žukelio 1965 m. dovanotas 195 fosilijų rinkinis, prof. J. Dalinkevičiaus, kitų geologų sudarytos uolienu ir fosilijų kolekcijos.

Lauko riedulių ekspozicija. Teritorijoje šalia muziejaus patalpų 4 ha plote formuojama lauko riedulių ekspozicija (2 pav.). Tarp sodintų krūmų ir medžių, šalia įrengtų takų pėstiesiems, vejose grupėmis išdėlioti iš įvairių Lietuvos vietovių atgabenti iki 5–6 m³ rieduliai. Ekspozicijos projekto autorė G. Prakapaitė. Į ekspoziciją atvežti rieduliai buvo visapusiškai tiriami, o vėliau komponuojami į grupes pagal kilmę ir sudėtį. Jie yra kontinentinio ledyno atplėšti ir atvilkti iš Fenoskandijos įvairių vietovių, Baltijos jūros dugno ir salų, taip pat Estijos ir Latvijos prieš 20–15 tūkst. metų. Muziejaus patalpose galima apžiūrėti nuo riedulių atskeltų poliruotų gabalėlių rinkinį, kuris papildo lauko ekspoziciją ir supažindina lankytojus su esančių riedulių vidine struktūra. Galima pasinaudoti riedulių aprašymais, šlifų preparatais.

Lietuvos geologijos muziejaus Vievyje ekspozicijas kūrė ir puoselėjo V. Baltrūnas, M. Baubienė, L. Grigoravičius, V. Grigoravičienė, A. Juškevičiūtė, Z. Lickūnienė, Z. Malinauskas, A. Marčiukaitienė, I. Norvaišas, V. Purnas, A. Uginčius ir daug kitų, vienaip ar kitaip prisidėjusių prie muziejaus veiklos palaikymo.

IŠVADOS

Didžiulis kiekis sukauptų pavyzdžių Geologijos ir geografijos instituto mineralų muziejuje gerai atskleidžia Žemės plutos uolienu ir mineralų įvairovę, turi didelę mokslinę, pažintinę ir estetinę vertę. Čia gali daug pamatyti ir sužinoti moksleiviai ir jų mokytojai, studentai, visi besidomintys geologijos mokslu. Deja, maža ir nepritaikyta patalpa, senos vitrinės nesudaro tinkamų sąlygų muziejinius eksponatus parodyti taip, kad būtų atskleistas visų jų grožis.

Geologijos ir geografijos institute gimęs ir išaugęs Lietuvos geologijos muziejus taip pat laukia savo dienos. Ateityje numatoma sukurti regioninio pobūdžio vientisą Lietuvos geologijos ekspoziciją, kurioje chronologine tvarka būtų atskleistas Žemės kaip planetos atsiradimas, Žemės gelmių sandaros ir sudėties raida, senųjų geologinių laikotarpių paleogeografinės sąlygos, naudingųjų iškasenų susidarymas. Šiam darbui yra mokslininkų parengta koncepcija bei architektų pateiktas projektinis siūlymas.

Literatūra

- Baltrūnas, V. 1988., J. Dalinkevičiaus geologinė kolekcija. *Juozas Dalinkevičius*. Vilnius, Mokslas, 284–286.
- Baltrūnas, V., 2003. Lietuvos geologijos muziejus – prabanga ar būtinybė? *Mokslo Lietuva* 9 (255), p.13.
- Baltrūnas, V., 2005. Geologiniai informacijos išteklių ir jų gamtinė dalis. *Geologijos akiračiai* 3, 48–51.
- Korkutis, V., 1980. *Mineralų pasaulyje*. Vilnius, Mokslas, 86 pp.
- Lietuvos geologijos mokslinio tyrimo instituto muziejus*. Vilnius, Eksperimentinis meninio konstravimo biuras, 26 pp.
- Lietuvos geologijos institutas 1941–2001 (sud. A. Grigelis)*. Vilnius, 2001, 184 pp.
- Lietuvos geologijos muziejus (sud. V. Baltrūnas, I. Norvaišas, A. Uginčius)*. Vilnius, 2003, 16 pp.
- Malinauskas, Z., 1999. Geologijos muziejus ir kerno saugykla. *Geologijos akiračiai* 2, 30–34.
- Malinauskas, Z., 1998. Geologijos muziejui – 30. *Muziejninkystės biuletenis* 6, 11–13.
- Norvaišas, I., Uginčius, A., 2001. Įsteigtas Lietuvos geologijos muziejus. *Geologijos akiračiai* 1 (41), 26–28.
- Poškienė, B., Uginčius, A., 1999. Dovana geologijos muziejui. *Geologijos akiračiai* 4, 48–50.
- Uginčius, A., Baubienė, M., 2000. Lietuvos svarbiausių grėžinių kernas, jo mokslinė ir praktinė vertė. *Geologija* 32, 65–75.
- Uginčius, A., Poškienė, B., 1998. Geologijos muziejus. *Mokslas ir gyvenimas* 9, 22–23.
- Vaitkevičius, V., Baltrūnas, V., 2008. *Lietuva: 101 įdomiausia vieta*. Vilnius, Alma litera, 319 pp.